

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ:

Το δοκίμιο πραγματεύεται την έννοια της πραγματικής φιλίας. Αρχικά επισημαίνεται η κοινωνική σημασία της έννοιας, η οποία αποδεικνύεται από το γεγονός ότι αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης και μελέτης πολλών σημαντικών προσώπων. Ο δοκιμογράφος διευκρινίζει ότι ως φιλία ορίζεται η αμοιβαία ανταλλαγή συναισθημάτων και ενδιαφέροντος που αφορά τα έμψυχα όντα. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη διακρίνει τη φιλία σε κατηγορίες, εξηγώντας ότι συνήθως η φιλία σχετίζεται με την ανάγκη των ανθρώπων να «πάρουν» από τον Άλλο ή να απολαύσουν τη συντροφικότητα. Η ανώτερη μορφή φιλίας όμως είναι μια ηθική έννοια και στηρίζεται στην αποδοχή του Άλλου ως αξία' γι' αυτό και διαρκεί στο πέρασ του χρόνου. Έτσι ο πραγματικός φίλος γίνεται σύμβουλος και συμπορεύεται στο δύσκολο δρόμο της ζωής.

(λέξεις 116)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

B. 1 α. Λάθος

β. Σωστό

γ. Σωστό (σύμφωνα με τον Αριστοτέλη)

δ. Σωστό

ε. Λάθος

B. 2. A) Στην παράγραφο υπάρχουν δύο τρόποι ανάπτυξης.

Η πρώτη μέθοδος είναι η **διαίρεση**, εφόσον ως διαιρετέα έννοια τίθενται οι φιλικές σχέσεις («τρία είδη φιλικών σχέσεων»), οι οποίες διαχωρίζονται σε τρία είδη. Τα είδη που αναφέρονται ταυτίζονται με το κριτήριο της διαίρεσής τους, δηλαδή πρώτο είδος είναι το «διά το χρήσιμον», το δεύτερο είναι το «δί' ηδονήν» και το τρίτο είναι το «διά το αγαθόν».

Η δεύτερη μέθοδος είναι η **αιτιολόγηση**, εφόσον αιτιολογούνται τα δύο από τα τρία είδη. Αναφέρεται δηλαδή ότι η αγάπη των δύο πρώτων ειδών στηρίζεται όχι στην ανθρώπινη ποιότητα, αλλά στην προσδοκία του κέρδους ή της απόλαυσης μιας συντροφιάς.

B) Άλλωστε = προσθήκη

Δηλαδή = επεξήγηση

Όταν = προϋπόθεση / χρονική σειρά

Λοιπόν = συμπέρασμα

B. 3. A) **Εγκωμίασαν** = ύμνησαν, επαίνεσαν // **ευχαρίστηση** = τέρψη, απόλαυση // **συναναστροφή** = συντροφιά, παρέα // **ακατάλυτη** = άφθαρτη, διαχρονική // **φθείρεται** = αλλοιώνεται, καταστρέφεται.

B) οικεία ≠ ανοίκεια, ξένη // **επιδέξιος** ≠ αδέξιος, άτεχνος // **ωφέλεια** ≠ βλαπτικότητα, ζημία // **αξία** ≠ απαξία, αναξιοτήτα // **αυστηρό** ≠ επιεική

B. 4. A) «διά το χρήσιμον» → αυτούσια μεταφορά των λεγομένων του Αριστοτέλη

«αγαπά» → ελαφρά ειρωνεία. Χρησιμοποιεί όρο (το ρήμα «αγαπώ») χωρίς όμως να εννοεί απόλυτα την έννοιά του

(υλικό ή ηθικό) → επεξηγεί τον όρο «κέρδος»

B) Με το **β' ενικό πρόσωπο** ο συγγραφέας επιδιώκει να πετύχει αμεσότητα και οικειότητα μεταξύ αυτού και του αναγνώστη. Προσδίδεται στο λόγο ζωντάνια και παραστατικότητα και επιτυγχάνεται ένας υποθετικός διάλογος.

Με το **α' πληθυντικό πρόσωπο** ο συγγραφέας χαρίζει έναν οικείο τόνο στο λόγο, τον κάνει πιο άμεσο, ενώ προσδίδει και καθολικότητα στο ζήτημα. Ο συγγραφέας θέτει και τον εαυτό του μέσα στο σύνολο κι έτσι δεν υποτιμά τον αναγνώστη. Αντίθετα, τον καθιστά πιο δεκτικό κι έτσι ο λόγος του κερδίζει σε πειστικότητα.

Γ)

Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες, αγαπητοί καθηγητές,

Συγκεντρωθήκαμε απόψε εδώ για να συζητήσουμε ένα θέμα που αφορά τη σύγχρονη εποχή και φυσικά αγγίζει όλους μας. Είναι γνωστό ότι σήμερα, πιο πολύ από ποτέ, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιτελούν ένα σπουδαίο ρόλο. Όχι, δεν πρόκειται μόνο για την αξιοποίηση του ελεύθερού μας χρόνου, αλλά κυρίως αφορά το ρόλο τους στη δημιουργία και τη συγκρότηση των κοινωνικών μας συναναστροφών. Πόσο όμως είναι δυνατόν τα μέσα αυτά να δημιουργήσουν αληθινούς δεσμούς φιλίας;

Αρχικά καλό θα ήταν να διευκρινιστεί ποια πραγματικά είναι η γνήσια φιλία.

- Φιλία είναι ένας συναισθηματικός δεσμός, μια **αμφίδρομη** επικοινωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων ή ευρύτερων ομάδων, που εκδηλώνεται ενεργά και έμπρακτα. Με τη φιλία δηλαδή δεν εννοούμε μόνο την απλή συμπάθεια, αλλά φτάνουμε σ' ένα ψυχικό δόσιμο, μια υπέρβαση του εαυτού μας.

Στη συνέχεια όμως είναι αναγκαίο να τονιστούν και τα χαρακτηριστικά αυτής που την κάνουν άφθαρτη μέσα στο χρόνο. Έτσι:

A)

- εξάλειψη συμφέροντος-ιδιοτέλειας
- ειλικρίνεια, αλήθεια, εμπιστοσύνη, αγάπη
- σεβασμός και αξιοπρέπεια
- κατανόηση και ειλικρινές ενδιαφέρον ☒ συμβουλές γνήσιες με γνώμονα το συμφέρον του Άλλου (ο αληθινός φίλος βρίσκεται δίπλα μας σε κάθε έκφανση της ζωής μας, ευχάριστη ή δυσάρεστη, χαίρεται στη χαρά μας και λυπάται με τη λύπη μας)
- η φιλία βασίζεται επάνω στον αυτοέλεγχο, την αυτοκριτική: στηρίζεται στο «δούναι και λαβείν» συναισθημάτων.
- κοινά ενδιαφέροντα → Ο χαρακτήρας και η προσωπικότητα του άλλου είναι καλό να έχει κοινά στοιχεία με το χαρακτήρα και την προσωπικότητα αυτού που επιλέγει, όπως επίσης τα όνειρα, οι φιλοδοξίες, οι στόχοι, τα ενδιαφέροντά τους να έχουν κοινά στοιχεία ή σημεία

- εξάλειψη εγωισμού, συγχώρεση, συγγνώμη, αμοιβαίες υποχωρήσεις, δηλαδή η συμπεριφορά του άλλου να είναι κοινώς αποδεκτή
- επαφή – επικοινωνία και κάλυψη αναγκών (συναισθηματικών, ψυχικών, πνευματικών, ηθικών)

Β) Όλες αυτές οι αξίες είναι δυνατόν να επιτευχθούν μέσα από το διαδίκτυο; Πολλοί υποστηρίζουν πως σήμερα, με τους ταχείς ρυθμούς ζωής, αλλά και με τη διαρκή μετακίνηση των ανθρώπων στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης είναι πιο εφικτό από ποτέ το διαδίκτυο να συμβάλλει τόσο στη δημιουργία, όσο και στη διατήρηση των φιλικών δεσμών. Έτσι το διαδίκτυο παρέχει:

- Την δυνατότητα δημιουργίας δεσμών με πολύ μεγάλο αριθμό ατόμων, εφόσον συγκεντρώνει πλήθος άτομα από όλο τον κόσμο.
- Η δυνατότητα δημιουργίας δεσμών με άτομα που μπορεί να βρίσκονται σε μεγάλη γεωγραφική απόσταση το ένα από το άλλο, εφόσον το Διαδίκτυο καταργεί τις αποστάσεις.
- Η δυνατότητα επιλογής ανάμεσα σε μεγάλο πλήθος κοινωνικών ομάδων και η αναζήτηση της ομάδας που εκφράζει το άτομο με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, εφόσον είναι εύκολο να εντοπιστούν κοινά ενδιαφέροντα και ασχολίες.
- Η δυνατότητα επαφής με πολλούς διαφορετικούς πολιτισμούς και επομένως η δυνατότητα διεύρυνσης των γνώσεων και των πνευματικών οριζόντων του ατόμου, εκτείνει τις φιλίες σε ένα πολύ μεγαλύτερο γεωγραφικό εύρος.
- Η δυνατότητα δραστηριοποίησης και σύμπραξης για κοινούς σκοπούς με άτομα που μπορεί να βρίσκονται οπουδήποτε στη γη και επομένως η ενίσχυση του κοινού σκοπού με μεγάλο πλήθος συμμετεχόντων ενισχύει και τον κοινωνικό ρόλο της φιλίας
- Το διαδίκτυο καθιστά πολύ πιο εύκολη την επικοινωνία μέσω της ψυχαγωγίας και της διασκέδασης.

Υπάρχει όμως και ο αρνητικός ρόλος του διαδικτύου:

- Η επιπολαιότητα και η ρηχότητα των σχέσεων που δημιουργούνται μεταξύ ατόμων που δε γνωρίζονται μεταξύ τους (μοιάζουν να είναι φίλιες, αλλά δεν είναι)
- επιβλαβής έκθεση της προσωπικής ζωής του ατόμου σε άτομα άγνωστα.
- Ο κίνδυνος εξαπάτησης δηλαδή η σύνδεση με άτομα που ισχυρίζονται ότι είναι κάποιος που δεν είναι στην πραγματικότητα αλλά καλύπτονται πίσω από την ανωνυμία τους. Η επαφή και η διασύνδεση με παντελώς αγνώστους ενέχει περισσότερους κινδύνους απ ότι η επαφή με αγνώστους στον πραγματικό κόσμο, γιατί δεν υπάρχει η αμεσότητα και η δυνατότητα ανάπτυξης κριτικής σκέψης και αντίδρασης.
- Η παρενόχληση από άτομα εντελώς άγνωστα μέλη του κοινωνικού δικτύου χωρίς την δυνατότητα προστασίας ή αντιμετώπισης τέτοιων ενεργειών.
- Η κλοπή των προσωπικών δεδομένων και γενικά η απειλή της ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων των χρηστών τους, που καθιστά πιο εύκολη τη θυματοποίησή τους
- Η εύκολη μετάδοση και επαφή με ηλεκτρονικό περιεχόμενο που δεν είναι ασφαλές για τους χρήστες του, όπως υλικό προσηλυτισμού, υλικό εθισμού σε επικίνδυνες ουσίες, υλικό με θέμα την βία, ρατσιστικό περιεχόμενο κ.λ.π

ΕΠΙΛΟΓΟΣ → μην ξεχνάτε την αποφώνηση